

2. välikoe ja tentti 10.05.2017

- Ympyröidyt kysymykset (1, 2, 3, 4, 5) kuuluvat 2. välikokeeseen.
- Neliöidyt kysymykset (4, 5, 6, 7 ja 8) kuuluvat tenttiin.
- **Kokeessa saa käyttää laskinta, mutta se ei saa olla ohjelmoitava!**
- Kääntöpuolella kaavoja ja vakioita.
- Jos olet sopinut suorittavasi osakurssin (vain 2. välikokeen), mainitse asiasta vastauspaperissa.
- Muista antaa kaukupalautetta arvosanan saamiseksi.

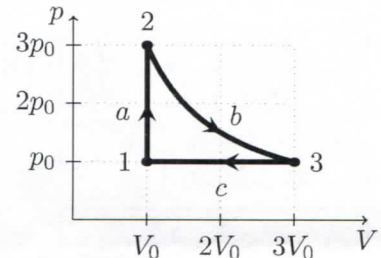
- ① Kastelet puutarhaletkulla parvekkeella olevia kukkia pihalta käsin. Parveke on 5.0 m ylempänä kuin pihalla kulkeva kasteluletku. Vettä kulkee letkussa 0.75 litraa sekunnissa. Letkun poikkileikkauksen halkaisija on 1.50 cm. Veden tiheys on $1.00 \cdot 10^3 \text{ kg/m}^3$. Voit olettaa virtauksen olevan tasaista ja kitkatonta.

- Mikä on virtausnopeus letkussa?
- Kuinka suuri ylipaine (mittapaine) letkussa tulee pihalla vähintään olla, jotta saat veden lentämään parvekkeen korkeudelle saakka?

- ② Massattoman ja kitkattoman jousen päässä oleva kappale ($m=1.5 \text{ kg}$) on vaimentumattomassa harmonisessa värähtelyliikkeessä, jonka taajuus on 2.1 Hz. Ajan hetkellä $t=0.00 \text{ s}$ kappaleen poikkeama tasapainoasemasta $x = -0.50 \text{ m}$ ja nopeus $v_x = 0.00 \text{ m/s}$.

- Mikä on jousen jousivakio? (2p)
- Mikä on kappaleen paikka ajan hetkellä $t=0.10 \text{ s}$? (4p)

- ③ Ideaalikaasu tekee lämpökoneessa sykliä, joka koostuu kuvan mukaisesti isokoorisesta (a), isotermisestä (b) ja isobaarisesta (c) vaiheesta. Kuvaajan akseleilla $p_0 = 120 \text{ kPa}$ ja $V_0 = 25 \text{ litraa}$. Kaasun ainemäärä on 1.2 mol. Kaasun molaarinen ominaislämpö $C_V = \frac{5}{2}R$.

- Laske kaasun lämpötilat pisteissä 1, 2 ja 3. (1p)
- Laske kaasun tekemä työ prosesseissa a, b ja c. (3p)
- Laske kaasun ottamat lämmöt prosesseissa a, b ja c. (2p)

- ④ Rakennuksen seinässä on ulkopuolella paksu kerros puuta ja sisäpuolella 10.0 cm paksu eristevilla. Lämmönjohtavuuskerroin on puulle 0.080 W/(K·m) ja eristevillalle 0.030 W/(K·m) . Seinän sisäpinnan lämpötila on 19.0°C ja ulkopinnan lämpötila on -10.0°C . Puun ja eristevillan välisen rajapinnan lämpötila on -5.0°C . Seinän pinta-ala on 100 m^2 . Kuinka suuri on puukerroksen paksuus?

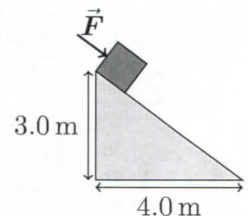
- ⑤ Selitä lyhyesti

- Mitä ovat suhteellinen ja absoluuttinen ilmankosteus? Miten ne liittyvät vesihöyryn osapaineeseen ilmassa? Voit poimia avuksi sopivia kaavoja kaavakokoelmasta.
- Mitä tarkoitetaan aaltojen interferenssillä? Miten interferenssi liittyy seisovien siniaaltojen syntyyn?

- ⑥ Auto liikkuu tasaisella alustalla. Sen paikka riippuu ajasta t : $\vec{r}(t) = (3.0 \text{ m/s} \cdot t + 3.0 \text{ m})\hat{i} + (5.0 \text{ m/s}^2 \cdot t^2)\hat{j}$ maan suhteen ilmoitettuna (z -suunta ylöspäin).

- Laske auton nopeus ja kiihtyvyys (maan suhteen) hetkellä $t = 2.0 \text{ s}$.
- Laske auton keskinopeus ja keskikihtyvyys (maan suhteen) välillä $t = 1.0 \text{ s} \rightarrow 2.0 \text{ s}$.
- Mikä on auton nopeus ajan hetkellä $t = 2.0 \text{ s}$ toisen auton koordinaatistosta katsottuna, jos tämä toinen auto liikkuu maan suhteen vakionopeudella $(5.0 \text{ m/s})\hat{i}$?

- ⑦ Kuvan laatikko (massa 1.2 kg) on alussa levossa kaltevalla tasolla. Sitä työnnetään alarinteeseen päin alati kasvavalla voimalla $\vec{F}$, joka tekee 16.0 J työn laatikon siirtyessä 5.0 m matkan rinteen suunnassa (pystysuorassa suunnassa 3.0 m). Alustan ja laatikon välinen liikekitkakerroin on 0.30.

- Laske laatikkoon kohdistuva liikekitkavoima työnnon aikana.
- Laske liikekitkan tekemä työ 5.0 metrin matkalla.
- Laske laatikon vauhti 5.0 metrin matkan jälkeen.

- ⑧ Kuvan jojo (massa 57 g , langan kiertymissäde 3.0 cm , hitausmomentti $2.6 \cdot 10^{-5} \text{ kgm}^2$) putoaa niin että langasta pidetään kiinni.

- Piirrä jojon vapaakappalekuva voimineen.
- Kirjoita Newtonin yhtälöt jojon etenemiselle ja pyörimiselle.
- Laske jojon massakeskipisteen saama kiihtyvyys.

$$G = 6.674 \cdot 10^{-11} \text{ Nm}^2/\text{kg}^2, N_A = 6.022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}, p_{\text{atm}} = 1.013 \cdot 10^5 \text{ Pa}$$

$$R = 8.314 \text{ J mol}^{-1}\text{K}^{-1}, k_B = 1.381 \cdot 10^{-23} \text{ J/K}, \sigma = 5.67 \cdot 10^{-8} \text{ Wm}^{-2}\text{K}^{-4}$$

$$0 \text{ K} = -273.15^\circ \text{ C}$$

$$\text{Maa: } g = 9.80 \text{ m/s}^2, m_E = 5.974 \cdot 10^{24} \text{ kg}, R_E = 6.371 \cdot 10^6 \text{ m}$$

$$\vec{F} = -\nabla U = -\left(\frac{\partial U}{\partial x}\hat{i} + \frac{\partial U}{\partial y}\hat{j} + \frac{\partial U}{\partial z}\hat{k}\right)$$

$$f_\mu = \mu n$$

$$W = \int_{P_1}^{P_2} \vec{F} \cdot d\vec{l}$$

$$W = \int_{\theta_1}^{\theta_2} \tau_z d\theta$$

$$W_{\text{other}} = \Delta E$$

$$\vec{J} = \int_{t_1}^{t_2} \vec{F} dt$$

$$\vec{J} = \Delta \vec{p}$$

$$P = \vec{F} \cdot \vec{v}$$

$$K_1 + U_1 + W_{\text{other}} = K_2 + U_2$$

$$\sum \vec{F} = \frac{d\vec{p}}{dt}$$

$$\frac{d\vec{L}}{dt} = \vec{r} \times \Sigma \vec{F} = \vec{\tau}$$

$$\vec{v}_{P/A} = \vec{v}_{P/B} + \vec{v}_{B/A}$$

$$I_P = I_{\text{cm}} + md^2$$

$$I = \int r^2 dm$$

$$\vec{\tau} = \vec{r} \times \vec{F}$$

$$\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p} = I\vec{\omega}$$

$$a_{\text{rad}} = v^2/r$$

$$s = r\theta$$

$$\sum \tau_z = I\alpha_z$$

$$F_g = \frac{Gm_1m_2}{r^2}$$

$$U = -\frac{Gm_Em}{r}$$

$$Y = \frac{F_\perp/A}{\Delta l/l_0}$$

$$p = \frac{dF_\perp}{dA}$$

$$B = -\frac{\Delta p}{\Delta V/V_0}$$

$$p = p_o + \rho gh$$

$$\frac{dV}{dt} = Av$$

$$p + \rho gy + \frac{1}{2}\rho v^2 = \text{vakio}$$

$$\omega = 2\pi f = 2\pi/T$$

$$x = A \cos(\omega t + \phi)$$

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$$

$$\phi = \arctan\left(-\frac{v_{ox}}{\omega x_0}\right)$$

$$A = \sqrt{x_o^2 + \frac{v_{ox}^2}{\omega^2}}$$

$$x = Ae^{-(b/2m)t} \cos(\omega' t + \phi)$$

$$\omega' = \sqrt{\frac{k}{m} - \frac{b^2}{4m^2}}$$

$$k = \frac{2\pi}{\lambda}$$

$$v = f\lambda = \frac{\omega}{k}$$

$$y(x, t) = A \cos(kx \pm \omega t)$$

$$\frac{\partial^2 y(x, t)}{\partial x^2} = \frac{1}{v^2} \frac{\partial^2 y(x, t)}{\partial t^2}$$

$$v = \sqrt{\frac{F}{\mu}}$$

$$P = \frac{1}{2} \sqrt{\mu F} \omega^2 A^2$$

$$\lambda_n = \frac{2L}{n}$$

$$\Delta L = \alpha L_0 \Delta T$$

$$Q = mc\Delta T$$

$$Q = nC\Delta T$$

$$Q = \pm mL$$

$$H = \frac{dQ}{dt} = kA \frac{T_H - T_C}{L}$$

$$H = Ae\sigma(T^4 - T_s^4)$$

$$pV = nRT$$

$$M = N_A m$$

$$K_{\text{tr}} = \frac{3}{2} nRT$$

$$v_{\text{rms}} = \sqrt{(v^2)_{\text{av}}} = \sqrt{\frac{3kT}{m}}$$

$$C_V = \frac{\# \text{vap.aste}}{2} R$$

$$C_p = C_V + R$$

$$\gamma = \frac{C_p}{C_V}$$

$$\nu = \frac{m_{\text{H}_2\text{O}}}{V} = \frac{M_{\text{H}_2\text{O}}}{RT} p_{\text{H}_2\text{O}}$$

$$\text{RH} = \frac{\nu}{\nu_m} = \frac{p_{\text{H}_2\text{O}}}{p_m}$$

$$W = \int_{V_1}^{V_2} p dV$$

$$\Delta U = U_2 - U_1 = Q - W$$

$$e = \frac{W}{Q_H} = 1 + \frac{Q_C}{Q_H} = 1 - \left| \frac{Q_C}{Q_H} \right|$$

$$K = \frac{|Q_C|}{|W|} = \frac{|Q_C|}{|Q_H| - |Q_C|}$$

$$e_{\text{Carnot}} = \frac{T_H - T_C}{T_H}$$

$$\Delta S = \int_1^2 \frac{dQ}{T}$$

$$pV^\gamma = \text{vakio}$$

$$TV^{\gamma-1} = \text{vakio}$$